

Előfizetési díj:

Ez évre . . . 10 K — f
Fél évre . . . 5 K — f
Negyed évre . . . 2 K 50 f
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyiltér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

A termésbecslések.

A magy. kir. földmivelségi miniszter augusztus hó végével ismét közreadta termésbecslési kimutatását, amely felette fontos olvasmánya ugy a gazdának, mint a kereskedő osztálynak.

E szerint a világ összes buzatermése 991-36 millió q-ra van értékelve, vagyis 22-8 millió métermázsával több, mint az előző évi, ami nemcsak fedezi a világszükségletet, de 18 millió q többletet is jelent. Ezt a többletet körülbelül a magyarországi nagyobb buzatermés tenné ki. Minálunk ugyanis 20 millió q-val többre becsülik az idei buzát a tavalyinál, tehát közvetlenül az 1906. évi 53 milliós rekordtermés után következnek ez az év. E szerint a belfogyasztáson kívül nemcsak Ausztria 13 millió q import szükségletét fedezhetnék, de 7 millió q maradna a vámkülföldi exportra is.

A rozs, árpa és zab világtermési viszonyai azonban már kedvezőtlenebb arányt mutatnak, mint a mult évben. A rozs is jóval, a zab pláne 60 millió q-val kevesebb, viszont a tengeri kerek 100 millió q-val több. Nálunk ugyan a rozstermés 3 millió q-val több, ellenben az árpa, zab

termés jóval kevesebb, míg a tengeri jelentékenyen több a tavalyinál. Ami pedig a világpiaci árakat illeti, azok a mult évvel szemben alig változtak. A buzánál van csak nagyobb visszaesés, aminek oka az, hogy a mult évben magunk is importra szorultunk s a buza árát növelte a vám, míg most ez exportképességünk folytán elesik, viszont a belföldi ár süllyedését s ezzel a nagyobb exportot a világpiaci árak akadályozzák.

Ezen adatok szerint a magyar gazda tehát általánosságban meg lehet elégedve.

Hát mindez nagyon szépen fest így a papiroson. A legtöbb helyen azonban arról panaszkodnak a gazdák, hogy a cséplés nem igen igazolta a várt fényes eredményeket. A kereskedővilág sem tartja szentírásnak a terméskilátásokról s a kész eredmények megállapításáról szóló kimutatásokat, maga is megcsinálta magának a számításait s így a világtermelésben nem ahogy pluszt, de minuszt állapított meg, még pedig abból az okból, mert az importra szorult országok behozatali szüksége jóval nagyobb az előző évinél s ezt maga a ministeri kiadvány is 154 millió q-ra teszi.

Nem esküdhetik meg senki sem az egyik, sem a másik felfogásra. Viszont azonban

indokoltnak látszik a kereskedelem aggodalma a hivatalos becslésekkel szemben. Nagy gazdasági elmaradottságunkat mutatja az, hogy nincs érzékünk a statisztika iránt, azt felesleges, szörszálhasogató munkának tartjuk.

Hasból készülnek tehát legtöbbször az ilyfajta kimutatások. A kormány szakközegei, a gazdasági tudósítók, a községek előjáróságai bizony legtöbbször a zöld asztalnál, ötletszerűen írják össze az adatokat s bevalljuk, másként ezt nem is tehetik, mivel más irányu teendők annyira igénybe veszik őket, hogy idejük egyáltalán nincs a helyszini megbízhatóbb adatok beszerzésére. Nem említünk egyebet, minthogy például a magyarországi szőlőterületek nagyságát voltaképpen senki sem tudja az országban, összeírták ugyan fejből a zöldasztaloknál, de a birtokívek egyáltalán ki nem mutatják a művelésben történt változást. S hány ezer meg ezer hold buzatermő föld terem ma szőlőt, anélkül, hogy magasabb adó céljából a kincstár is érdeklődnék irántuk. Így vagyunk a többi adattal is. Önkényesen kombinált a buzával s más egyébbe bevetett terület, a termés minőség s a cséplési eredmény, így kombinált a végeredmény is.

Férj és feleség.

Szenes gyöngéden megfogta a Frommerné kezét. Az asszony nem húzta vissza a kezét, kérdően nézett a férfi arcába.

— Nos tehát? Jön? — kérdezte a férfi türelmetlenül.

— Miért ragaszkodik ehhez a kiránduláshoz? Megláthat bennünket valaki. Tudja, hogy ezt nem akarom. Amit mondani akar, elmondhatja itt is. Szívesen hallgatom. Miért akarja ezt a kirándulást? Azt hiszem, ahoz, ha valaki szeret valakit, nem kell külön erdei hangulat. Maga pedig azt mondja, hogy szeret engem.

— Szeretem — felelte a férfi hevesen. — De nézze ezt a gyönyörű délutánt.

Egy pillantást vettett az ablakon keresztül a felhőtlen égbe s az ablak alatt gömbölyű lombjaikkal egymás mellé sorakozó rózsaszín virággal teleszórt vadgesztenyefákra s melegen folytatta:

— Itt minden pillanatban betoppánhat valaki s elronthatja a délutánunkat. Maga mondta, hogy Sándor csak este jön haza.

— Mindig csak este jön haza — felelt az asszony. — De maga nem fél attól, hogy valaki mégis meglát bennünket? Meg akarom őrizni a jó híremet.

— Nem fog meglátni bennünket senki — folytatta Szenes s megcsókolta az asszony kezét.

Az asszony finoman elpirult. Megsimogatta a férfi haját.

— Maga tulajdonképen nagy gyerek. De tudja azt is, hogy nem vagyok ostoba asszony. Addig, amíg . . . Magukban nagyon nehéz bizni . . . Meg akarok előbb győződni arról, hogy igazán szeret engem. Még nagyon sok jelét kell éreznem ennek. Addig én reám nem hat sem az erdő, sem a gerlebugás, sem a lomb zizegés. Én egészen adom magam, ha egyszer már . . . Ha tehát azt hiszi, hogy reám valami erdei hangulattal hatni lehet, nagyon csalódik.

— Hát épen azért jöjjön.

— Jó, hát megyek. De várjon. Küldjön ide egy kocsit. Maga menjen egy másik kocsin a Hűvösvölgybe, a fővárosi rétig. Ott a vendéglő előtt találkozunk. A Kovási felé vezető uton sétálunk s bemegyünk egy oldaluton az erdőbe. Átsétálunk a Zugligetbe s a »Szép juhásznénál« meguzsonnázunk. Jó? Ez csak elég kedves program? Addig a kocsin a »Szép juhásznéhoz« kerül elibénk s ott szépen elváltunk egymástól, kedves barátom. Nos, menjen.

Szenes megcsókolta az asszony kezét, melegen a szemébe nézett, amit az asszony mosolyogva visszonzott.

Másfél óra múlva találkoztak a vendéglő mögött az uton. Bágyadt, meleg délután volt. Az ég apró, egymásba omló szürkésfehér, puha fellegek húzódtak. Alig, hogy az asszony kiszállt a kocsijából, lassan eseperegni kezdett az eső.

— A maga pompás délutánja — szólta nevetve az asszony.

— A kocsik megvárnak bennünket addig, amig haza akarunk menni. Menjünk be addig ide ebbe a vendéglőbe. Senki sincs most itt.

Szenes fölnyitotta az esőernyőjét. Frommerné a karjába kapaszkodott s az utról befordultak a vendéglőbe. Gyorsan átmentek a fehér, terített asztalok között s az eresz alatt helyet foglaltak. Alig hogy leültek, az asszony észrevette, hogy a zöld réten, a vendéglő felé kanyargó uton egy világos-sárga, vászonruhás, szőke hölgy siet át, a szoknyáját magasra emelve. Mellette egy férfi halad, aki az esőernyőjét szolgálatkészen tartja a nő nagy, fehér, struccollas, bársonnyal bélelt, eperszinű kalapja fölé.

— Nézze, egy kis pár — szólta az asszony derűsen, amint letelepedtek az asztalnál.

Szenes odapillantott. Egyszerre összehuzta a szemét. Megdöbbenve nézett a gyorsan közeledő pár felé, majd hirtelen az asszony arcába pillantott:

— Ilyen kellemetlenség. Hisz ez Sándor!

— Az uram! — kiáltott föl az asszony s hirtelen fölugrott, majd az ura mellett lépegető nőt vizsgálgatta. — És kiosoda ez a nő? Ismeri?

— Ez egy . . . Ismerem — szólta Szenes zavartan.

Az asszony elpirult.

— Jó. Hát egy olyan. Színházi nő, vagy aféle?

— Igen — felelte Szenes, nyugtalanul nézett körül s aggodalommal mondta:

— Nem lehet elkerülni a találkozást.

Pedig fontos nemzetgazdasági érdek ugy a termelőre, mint a kereskedőre nézve, hogy e tekintetben lehetőleg pontos adatok álljanak rendelkezésre. Milliók meg milliók forognak e miatt kockán s ne tessék azt hinni, hogy csak a börze érezte meg hatását az idej május-juniusi tul optimista termésbecslésnek, a termelő zsebére ment ez a vérmes számítás s viszont milliók vesztek el börzei spekuláción, amikor hátrálni kellett az agarakkal, vagyis kistült, hogy 2—3 millió métermázsa buzával kevesebbre lehet számítani.

Éppen ezért itt az ideje, hogy lelkiismeretesebben kezeljük az ugynevezett gazdasági statisztika kérdését. Rendezni kell, vagy talán egészen újra szervezni a gazdasági tudósítói intézményt, amely így be nem válik, sőt kárt okoz. Ne csak járásokként, de lehetőleg minden nagyobb községben tartson az állam megbízható tudósítót, még pedig ahol szükséges, bizonyos szerény tiszteletdíj mellett, mivel a jegyzői kar tul van terhelve amugy is dologgal, nagyon alkalmasak volnának erre a célra a tanítók, kiknek legtöbbje maga is gazda. De meg aztán kötelezővé kell tenni minden földesgazdára, hogy földterületének mivel történt bevetését s a termés mennyiségét bejelentse, amit ha nem tesz, kimondandó például, hogy elemi kár esetén adóelengedés kedvezményében nem részesül.

Igy aztán lesz megbízható termésbecslési kimutatásunk, egyébként soha. S erőssége lesz ez ugy a gazdának, mint a kereskedelemnek, amely így tájékozatlansága folytán a világgpiac konjunkturái között ezekkel, sőt milliókkal fizeti meg azt a magyar élnetlenséget, hogy itt a megbízható statisztikát afajta hasznot nem hajtó bolondos foglalkozásnak tartják.

Az asszony dacosan veregette keztyüs ujjával az asztalt.

— Nem is akarom. Eleget boszankodtam én ezekért a kalandoskákért. Hadd lásson csak meg, hogy magával vagyok. Nem baj. Én felelek magamért!

A férfi zavart pillantást vetett az asszony arcába.

— Talán mégis be lehetne menni a vendéglőbe?

— Fél? — szólt az asszony gunyosan.

Szenes elvörösödött.

— Én nem félek — felelte — de mégis. Kellemetlen ez.

— Hát legyen kellemetlen. Azt akarom, hogy kellemetlen legyen. Az ilyen kellemetlen dolgok tisztázzák a helyzetet.

Az esernyő alá bujt pár melljük ért. Frommerné gunyosan odaköszönt az urának:

— Jónapot Sándor!

Ez az ismerős hangra felütötte a fejét s amint a felesége arcát meglátta, hátramozdult a teste az ijedtségtől. Hirtelen Szenes felé vetett egy pillantást s egyszerre vörös lett az arca. A mellette megállt kis gömbölyű, szőke szépség riadt, tájékozatlan pillantást vetett az asztalnál ülőkre, majd a férj arcára.

— Van itt hely ennél az asztalnál, ha parancsoljátok — szólt az asszony finom maliciával az ura felé.

S a szőke hölgy felé keresetlen barátságos pillantást vetett.

A közigazgatási bizottság ülése

Zalavármegye közigazgatási bizottsága kedden ülést tartott, Árvay Lajos alispán elnöklete alatt. Az ülés folyó ügyeket intézett el s a szakelődök jelentéseit vette tudomásul.

A m. t. főorvos jelentette: Az időjárás a hónap első felében változékony, az átlagnál hűvösebb, zivatarokkal váltakozó volt, a hónap második felében száraz meleg jelleggel.

A felnőttek közegészségi állapota kedvező volt, kórjelleg nem uralkodott, a halálozásokat leginkább idült szervi betegségek okozták.

A gyermekek közegészségi állapota elég jónak mondható. A ronsoló toroklob szórványosan több helyen fordult elő, a kimenetel elég kedvező, a kanyaró és hőkhurut járvány oszokkent, uralkodó betegségek voltak az emésztő szervek hurutos és lobos bántalmái.

Fertőző bántalmak közül előfordult ronsoló toroklob 17, hasihagymáz 12, vörheny 7, kanyaró 82, hőkhurut 44, gyermekági láz 1.

Rendőri boncolat teljesített 2 esetben. Külső hullaszemle volt 15, súlyos testi sértés bejelentett 6.

Öngyilkosságot 2 egyén követett el, ezek közül az egyik gyufaoldatot ivott, a másik önkasztás folytán halt meg. Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 12 egyén esett áldozatul, 5 vízbefullt, 1 megégett, 3-at szekér gázolt agyon, 1 koponyarepedés folytán, 1-et eséplőgéppel ronsolt össze s 1-et villám sújtott agyon.

Elmekórnak 6 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát, ezek közül 5 a zalaegerszegi köz-kórház elmeosztályára vétetett fel, 1 pedig házi ápolásban, megfigyelés alatt áll.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógytatása 32 esetben lett elmulasztva, emiatt az elsőfoku közegészségügyi hatóságok 12 felmentő és 11 elmarasztaló ítéletet hoztak, a többiekre nézve a megfelelő eljárás folyamatban van. Az egészségügyi személyzetben a következő változás történt, dr Messer Samu belatinoi kórorvos 76 éves korában meghalt, dr Miskolczy Leo badaosnytomaji kórorvos állásáról lemondott. A megüresedett állásokra a pályázatok kiirattak. Szigilget közéeg okleveles babájá megszökött, ügyben az eljárás megindítottat.

A járási tiszti orvosok 10 község megvizsgálásáról terjesztették be a vizsgálati jegyzőkönyveket. A 10064/910. sz. alispáni rendelet értelmében gyermekelelep vizsgálatot teljesített a osáktornyai járási tiszti orvos, szabálytalanság nem észleltetett. A trachomásokat kezelő orvosok közül ellenőriztetett dr Vida Vilmos kórorvos Bottornyan és Murasiklóson.

A vármegye tiszti főorvosa megvizsgálta a

Szenes nyugalmat erőltetett magára. Mentegetőzni kezdett:

— A nagyságos asszony mondta, hogy te valószínűleg a Hűvösvölgybe mentél... Találkozni szerettem volna veled s én kihívtam a nagyságos asszonyt.

— Itt várnak még a kocsijaink is — mutatott az asszony az utra, de a szemét le nem vette az ura arcáról, aki még mindig zavartan hebegett:

— Igen, kirándultam én is... Mi is... Nádor Terus művész... Különben is a kisaszony haza akar már menni... Igen. Haza akar menni. Ha megengeditek, az egyik kocsiiban. A másikban mi elférünk.

A leány zavartan biccentett az asztalnál ülők felé. A férj előre sietett a kocsifelé. A leány alig tudta követni. Siránkozva kiáltott a férj után:

— Az esernyőt! Legalább az esernyőt tartsa!

Az asszony nevetett. Néhány pillanat múlva a férj visszatért. Odafordult az asszonyhoz, a fölindulását nem tudta visszafojtani, ahogy az asszony felé kiáltotta:

— A másik kocsiiban pedig te! Majd mi hazamegyünk villamoson. Nekünk még ugyis van beszélgetni valónk egymással.

Ezzel dühös pillantást vetett az asszony felé.

— Ez a beszélgetés azonban engemet is érdekel — szólt az asszony. — De lehetőleg halkabban beszéljünk, mert a pincér máris ide figyel.

zalaszentgróti nyilvános gyógyszerért s azt a közegészségügyi rendeletekben előirt szabályoknak megfelelően és rendben találta.

Kir. tanfelügyelő jelentette. Ezen időszakban minister ur rendeletére az államépítészeti hivatal kiküldöttjével egyetemben tárgyalt a stridói előljárással, gondnoksággal és tantestülettel az 1912-ben építendő új iskolaháznak elhelyezésére szolgáló legalkalmasabb telek, nemkülönben a mai iskolaház veszélyes helyiségeinek bezáratása, az oktatás zavartalan menetele ügyében.

Minister ur jóváhagyta a muracsányi állami iskola elhelyezésére vonatkozó tervet és költségvetést, mely immár nyolc tantermet fog magában foglalni, a község 42423 korona járulmányával. Egyben elrendelte a rácanizsai iskola elhelyezésére legalkalmasabb telekre vonatkozó s a megyei államépítészeti hivatal műszaki bírálata alá bocsátandó adatgyűjtést.

Minister ur jóváhagyta a Zajk községben megnyitandó állami elemi iskola elhelyezése céljából emelendő épületre vonatkozó tervet és költségvetést s a műszaki kivitel ellenőrzésével a megyei államépítészeti hivatal bizta meg.

Minister ur engedélyt adott Tapolezán egy magán polgári leányiskola fenntartásához az 1908 évi 99,000 számú körrendeletben és az 1868 évi XXXVIII. te. IV. és V. fejezetében foglaltak alapján s azt a vármegye kir. tanfelügyelőjének felügyelete alá helyezte.

Minister ur Feisőpálfa községnek a muralövői iskolától különválása, illetve állami iskola iránti feltételeit meghallgatva, a tárgyalás megindításához felhatalmazást adott.

Ezen időközben meglátogatta a balatonfüredi Erzsébet-szeretetházat. Megvizsgálta ugy ennek, valamint a balatonfüredi állami polgári fiúiskolának internátusát. A esáktornyai áll. tanítóképző intézet és állami polgári iskolák több függő ügyében tárgyalt a helyszinén s megtekintette a esáktornyai leányinternátust magában foglalandó bérhelyiség építkezéseit. A tanév előkészítése céljából tárgyalt Nagykanizsán az összes körzetek állami elemi iskolai igazgatóival s megtekintette a 42 tanító és tanítónő által látogatott síőjd tanfolyamot.

Pusztadericsen új községi iskola nyitattik. A földmivélségügyi minister a „Földhitel Intézet” 1910 évi. faiskolai jutalmából egy 400 koronás jutalmat Ország Kálmán alsólendvai róm. kat. tanítónak, egy 200 koronás jutalmat pedig Tóth Albert szepetneki róm. kat. tanítónak adományozott.

Végigfutott a tekintete az ura arcán, amint nyugodtan folytatta:

— Nem volt épen csunya az a kis nő, Sándor. Tűrhető az izlésed. Csak azt az egyet mond meg neki, hogy a fehér cipő nem való a hűvösvölgyi kiránduláshoz.

A férj arca újra kivörösödött.

— De Ida! — kiáltotta. — Miféle hang ez? Azt hiszem, másról beszélhetnénk! Ez az ur itt!

Egy kicsit különösnek találom. Kettesben itt?

— Én nem találtam különösnek, hogy te...

A férj ingerülten vágott közbe:

— Ez egészen más!

— Természetesen, egészen más. Szenes Imre erdei partnerem, a mi társaságunkból való uri ember, amig Nádor Böske, Sári vagy Teresi...

— Ida! — kiáltotta a férj, kinosan mozdult meg. — Szeneshez fordult, aki mereven ült a széken. Hangját elfojtotta, ahogy gyötrődve, a fogai között susogta:

— Te neked kell felelni. Neked. Itt a feleségem előtt kérdezlek, hogy mi ez? Miféle találkozás ez? Hát a szeretője vagy a feleségemnek, vagy...

Az asszony elpirult. Hirtelen elkomolyodott az arca, Szenes megdöbbenve nézett végig Frommeren.

— Ez olyan kérdés, amire egész nyugodtan felelhetek. Ártatlanul vádolod a feleségedet. Nagyon rosszul ismered. Én tiltakozom ellene, hogy még egyszer ilyet kérdezz.

A vármegye közgyűlése.

A vármegye törvényhatósági bizottságának múlt héten tartott őszi közgyűlése szokatlanul néptelen volt. Az érdeklődés hiánya annak tulajdonítható, hogy a tárgysorozat csupa folyó ügyekből s a községek és magánfeleket érdeklő apróeseprő dolgokból állott.

Nagyobb érdeklődést csak a keszthely—hévízi villamos vasút ügye keltett. A keszthelyi bizottsági tagok szép számban jöttek be, de nem sikerült mégsem a vármegyétől kért segínyt kieszközölni, aminek legelső sorban az az oka, hogy a vármegye alapjai teljesen kimerültek.

A közgyűlési terem képe meglehetősen egyhangú volt. Alig hangzott el egy-két felszólalás. Kedélyes beszélgetés folyt a terem oszlopos sarkában, amelyet valaki a közgyűlés kaszinójának nevezett el. A esendes morajból csak az előadók harsányabb szavai hallatszottak ki: „méltóztatásék elfogadni, méltóztatásék elutasítani.”

Már hetekkel előbb az a hír volt elterjedve, hogy a szeptemberi közgyűlésen fog kipattanni a főispáni szék betöltésének ügye is. Ugy beszéltek szélteben-hosszában, hogy a kormány a vármegye intéző köreinek óhajához képest fogja betölteni a főispáni állást s ez az óhaj a szeptemberi gyűlésen fog kialakulni. De ez irányban sem történt semmi. Ott vagyunk, ahol voltunk: várjuk az új főispánt.

Az első napon a közgyűlés 77 ügyet tárgyalt le, tehát száznál több ügy maradt másnapra, amikor — szokás szerint — már csak néhány bizottsági tag jelent meg.

Az első napon délután már nem lehetett a városban észrevenni, hogy a vármegye gyűlést tartott.

Árva Lajos alispán a közgyűlést 10 órakor nyitotta meg.

Az első tárgy az alispáni jelentés volt, amely felolvasottnak tekintetett s tudomásul vétetett.

A közgyűlés elfogadta a vármegye 1911. évi háztartási és 1910—11. évi közuti költségelölirányzatát. Ugyanígy a vármegyének, Zalaegerszeg és Nagykanizsa városoknak 1909. évi gyám-pénztári számadását.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter még a nyár elején rendeletet adott ki a vármegyékhez, amelyben a szarvasmarha-állomány fokozottabb tenyésztésére hívta fel a gazdákat. Ennek a rendeletnek kapcsán jelentette az alispán, hogy a maga hatáskörében is megkeresést intézett a gazdakörökhöz.

A zalaegerszegi ifjúsági lövésztanfolyamokat a vármegye 100 K támogatásban részesíti.

Több hivatali állás rendszeresítése tárgyában a miniszter, a vármegye egy korábbi

felterjesztésére nemleges választ adott. A bizottság most elhatározta, hogy ezt az ügyet most újból felterjeszti a miniszterhez.

Debreczen törvényhatóságának átíratára, hogy az Osztrák-Magyar Bank záloglevelei 3 száz millióról emeltesse fel 5 száz millióra, a közgyűlés nem adott érdemleges választ.

A társaskocsipar gyakorlásának szabályrendelete módosításához hozzájárult, ellenben egy automobilnak beszerzési javaslatát, Csertán Károly ellenző felszólalására a napirendről levette. Pedig erre az egyetlen gépkocsira, előre nem látható járvánok, tüzesetek s más alkalmakból ugyan- csak szükség van.

A közgyűlés kimondta, hogy a Festetich Tassilo gróf keszthely—fenéki vámoshidját nem váltja meg.

A vármegye az aradi vértanúk október 6-iki gyásznapjára Baththyány Pál gróf vezetésével küldöttséget meneszt.

A választott, elhunyt és leköszönt vármegyei bizottsági tagok mandátumát az október végén történő új választáson újítja meg.

A vármegye monografiájának megírásával Holub József tanárt megbizta, akinek 5 éven át évenként 1000 korona tiszteletdíjat szavazott meg.

A Ganz-féle villamosági társaság 15000 K-t kért a megvétől a keszthely—hévízi vicinális kiépítésének segélyezésére. A közgyűlés ezt Csák Árpád dr és Tripammer Gyula felszólalásai ellenére, fedezet hiányában, nem teljesítette.

A vármegyei hivatalos lap előfizetési díját 6 koronáról 8 koronára felemelte.

A palkonya—egeraracsai vicinális közut kiépítéséhez, 2 éven át, évi 1000 K-val, a zalavár—szabari közúthoz pedig 4000 K-val hozzájárult. Ezt az összeget 3 év alatt fogja kiutalni.

Szeged városnak és a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetségnek átíratát, hogy az országgyűléshez új tűzrendészeti-törvény alkotása végett felirat intéztesse, a közgyűlés nem támogatja, mert a megyének már van külön tűzrendészeti szabályrendelete.

Néhai Mehr Mór özvegyének segélyezését és özv. Czukelter Lajosné néhai férjének temetési járuléka iránt beadott kérését fedezet hiányában nem teljesítette s elutasította Merkly Antal nyug. szolgabírónak kérését, szolgálati idejének kedvezményes beszámítása iránt.

A kártya-epidémia.

A magyar ember életének léha szokásai közül is kirí a kártyázás. A kártyázás szenvedélye. Az egész művelt világon el van terjedve rólunk a hír, hogy a legnagyobb kártyás-nép vagyunk!

A szempilláin nedvesség csillant meg. Fájdalmasan nézett a Szenes szemébe s lassan mondta:

— Kisérjen a kocsizhoz, Szenes.

— Ida! — kiáltotta a férj.

Az asszony felvette a napernyőjét.

— Most már mindent tudsz, — szólta, oldalvást az urára vetett egy pillantást s hirtelen megindult.

Szenes beültette az asszonyt a kocsiba. Hüvösen, komolyan fordult Frommerhez, aki követte őket:

— Mondani akarok neked valamit. De menjünk innét. Néhány lépés után az erdőben vagyunk. Már nem esik.

Frommer lassan követte Szenest. Kinos bizonytalanság ült az arcán. Fájdalmasan, elernyedten buggyantak elő a szavak a szájáról:

— Nem gondoltam volna, hogy ti... Hogy éppen te...

Szenes megállt. Komolyan, mereven a Frommer szemébe nézett.

— Hiszel-e nekem? — kezdte. — Én tartozom annyi tisztelettel a feleséged iránt, hogy megmondjam az igazat. Nem tartasz gyávának, remélem. Különbben is rendelkezésedre állok minden tekintetben. Becsületszavamra jelentem ki neked, hogy a feleséged érintetlen. Fel volt indulva. Valami érthetetlen asszonyi daczból tette.

A helyzet olyan volt. Sértette, hogy te vádolod.

— Nem mondasz igazat! — kiáltotta a férj s a szeme villogott. — Csak öt akarod tisztázni!

És ebben egy csöppnyi tulzás sincs! Sehol a világon nem dühöng annyira a kártyaszennvedély, mint nálunk. Sőt az idevágó nemzetközi statisztikai kimutatás szerint még a kölföldi kártyabarlangok játékosainak nagyobb része is magyar állampolgár. Ez a kártya-epidémia úgy ragódik már a magyar társadalom testén, mint az orosz nép között az alkoholizmus és a tolvajlás.

A magyar állampolgárok között egyenesen megdöbbentő pusztítást visz véghez ez a kór, a XX-ik század magyar életének legveszedelmesebb kórja.

A magyar morális élet sok kórtünetei között a kártyázás az, amely nagyobb pusztítást visz véghez közöttünk a kivándorlás-okozta erősen-kenésnél, a tüzkatasztrófnál, az emberi gondatlanság és vigyázatlanság-okozta halálos szerencsétlenségeknél, az alkoholizmusnál, a ragályos testi betegségeknél, a koleránál, — mindennél.

Ezeknek a soroknak megírására nemcsak az ad alkalmosszerűséget most nekünk, hogy Magyarország fővárosában a közkereskedés első óra, Boda Dezső dr rendőrfőkapitány maga indította meg a belügyminiszternél a kártya-epidémia pusztításának megakadályozását, a tiltott kártyajátékok szigorú ellenőrzését a kaszinókban, hanem az a végtelenül lesújtó valóság, hogy erről a pusztító lélekbetegségekről írni, nálunk magyarok között, mintegy három évtizede már: — mindig alkalmoszerű!

Megdöbbentő azoknak az eseteknek száma, amelyekben a kártyázás, valamikor az életnek erős morállal elindult munkásait, a dolgozó társadalomnak valamikor erős, értékes oszlopait döntötte a kriminális bűnök polyp karjaiba. Ahonnan pedig igen ritkán van szabadulás. Nagyobb erővel nyugózi le ez az epidémia a gyöngye lelkű, gyöngye, ingadozó jellemű embereket, mint a hasis, az ópium, az alkohol s egy-egy nagy kártyásnak az erkölcsi bukása a legtöbbször egész családokat dönt a nyomorba, a kétségbeesésbe, a megalázásba. A család fő bukását pedig legtöbb esetben követi a családtagok erkölcsi bukása is.

E sorok írójának örökké emlékeztetésében fog maradni az alább következő két eset, amelyek híven jellemzik a magyar ember kártya-epidémiajának romboló hatását.

Több, mint másfél évtizeddel ezelőtt, egyik legjobb barátom volt egy előkelő szatmármegyei családnak egyetlen gyermeke: B. A. A fiatal ember a tanulmányait, végig az egyetemi tanulmányokon át is, mindig kitüntetéssel végezte. Igen fiatal korában már országos pályadíjakat és egy nemzetközit is nyert s még kezében sem volt a végső diplomája, már egy előkelő államhivatalba nevezték ki. A családja az ország

Minden férfi így tenne a helyedben!

Szenes nem szólt. A szemét a föld felé sűtötte. Frommer könyörögve nézett reá.

— Miért kizozol? — szólta nyöszörögve. — Mond meg az igazat, azután vége.

— Veled nem lehet most beszélni. Váljunk el. Én jobbra megyek, te balra. Majd holnap.

Egy keskeny ut állt előttük, Szenes rálépett az utra s elisietett.

— Pista! — kiáltotta Szenes után Frommer, de ez rá sem hallgatott. Bevágott a sűrűbe s eltűnt a lombok között.

Mire Frommer hazaérkezett, a feleségét már rég otthon találta. Az asszonynak fehér volt az arca s vörös a szeme. Szótlanul ették meg a vacsorát. Amikor a szobaleány az asztalt fölszede, Frommer könyörögve fordult az asszonyhoz:

— Nem bánom, akárhogy volt, Ida, csak az igazat!

— Már megmondtam, — felelte az asszony, ezzel felállt, bement a szobájába, belülről bezárta az ajtót.

Másnap Frommer Szeneshez ment. Ujra könyörgött:

— Az igazat!

— Hát szereted te a feleségedet? — kérdezte Szenes lassan.

Frommer szeme riadtan meredt Szenes arcába. Lassu, bártortalan hangon kezdte:

— Akivel az ember évekig együtt él... Azután ő olyan tiszta asszony volt... Az egész

északkeleti részében közbeesülésben állott s a gazdag apa a fiának havonként 400 korona támogatást adott. Multak az évek, az utaink, különböző pályák miatt elváltak s így csak ritkán találkoztunk. Egy este, a mindennapi dolgomat végzendő, hivatásszerűen betértem a budapesti államrendőrség sajtóirodájába s ott a részünkre kitett könyvben megdöbbenéssel olvastam, hogy B. A.-t, egykori legjobb barátomat a rendőrség váltóhamisítás, lopás és hamiskártyázás büntetteiért letartóztatta. Belesápadtam ennek a hírnök olvasásába s kínos zavarban voltam magam is, hogy irjak-e arról a szerencsétlen bukotról, amikor éppen bejött oda hozzánk egy detektív s ezzel a kijelentéssel: Na! — urak! — ma este egy ritka uribetyárt fogtunk el! . . . elkezdett beszélni arról az erkölcsi halotról. Eppen itt van, szemben a kis szobánkban — folytatta a detektív s erre én, valami hirtelen a szívembe markoló tónusú fájdalommal, átmentem abba a szobába. A következő percben ott láttam magam előtt az egykori szép daliás férfi görnyedt alakját. Amikor meglátott és ráismert, hirtelen halottasáppadtá vált az arca, a szemeit a földre szegezte, majd lerokkadt egy székre s a fejlett testü ember elkezdett hangosan zokogni. Váratlan megjelenésem megdöbbenést, lesújtó hatással volt reá. Egyszerre eszébe jutott szép, fiatal, becsületes, sokaktól irigyelt egykori élete. Itt vége van. Egy negyedóra múlva már bent ült a rablógylkosok, kisebb zarányok és prostituáltak dísztelen társaságában. Még abban az órában megtudtam róla, hogy az apját, anyját állandóan lopkodta, sokszor meg is fenyegette s a szegény becsületes apja nevére éppen akkor hamisított egy váltót, amikor az haldoklott. Az apját a szegény és fájdalom sirba vitte, az anyja három hét múlva a temetés után öngyilkos lett, megmérgezte magát, a bukott fiú pedig ott poshad valahol az Alkotmány-utcai börtönben. Ezt a megrázó családi tragédiát a kártya okozta.

A másik eset röviden az, hogy egykori leánytanítványom, később egy egykori előkelő fővárosi gyáros felesége, vagy két éven át, nagy összegekben játszott, néhány férfi és asszony ismerősével, amelybe belebukott a férfi egész vállalata, elment rá a sok drága ékszer, elhanyagolta két gyermekének, egy fiúnak és egy leánynak nevelését, a férje, — amint ezt mintegy egy évvel ezelőtt a fővárosi lapok hosszasan megírták, — bánatában öngyilkos lett, közben az asszony alkoholistává fejlett, mind jobban sülyedt a lejtőn, kitagadta már az egész családját, elfordult az összes ismerősei tőle s mikor egy szerelmi találkán meglopta nagy összeggel egyik alkalmi barátját, a rendőrség letartóztatta s én

élete olyan, mint egy nyitott könyv . . . Nyugodt voltam . . .

Szenes türelmetlenül szolt:

— Én nem mondhatok egyebet, mint amit mondtam.

Frommer habozva ment el tőle. Még mindig égette a bizonytalanság. Haza ment. Délután újra esengett a feleségéhez:

— Ida! Mindenre kérlek . . . Az igazat. Végre az igazat . . . Nézd, nincs egy nyugodt percem.

Az asszony fájdalmas, szánakozó mosollyal nézte. Lehajolt hozzá. A szemébe nézett.

— Nézz a szemembe, — mondta. — Hát hogy hihetted el rólam? Hát olyanak ismertél?

A szeme nedves lett. Tiszta, haragos sugarak tüzeltek a szeméből, ahogy az ura szemébe mélyesztette a tekintetét.

— Vonzodom Szeneshez, — kezdte jelentősen. — Érted? Ő tetszik nekem. Érted? Tetszik nekem. Ez az igazság.

Itt elhalkult a hangja s a szavában meleg őszinteség rezgett.

— Tetszik nekem és . . . Ezt megmondom neked, mert egyszer ugyanis meg kell tudnod . . . és most már tehetsz, amit akarsz velem . . . de azért soha . . . soha sem tenném meg azt, amit olyan könnyen elhittél rólam. Soha!

A [szeméből] fájdalmas büszkeség sugárzott. Elfordította a fejét.

ugy láttam viszont a valamikor ünnepeit és irigyelt szépséget, amint éppen kiszállították a zöldkocsiból, amely már rendesen utolsó állomása a szabad életnek. Ezt a családpusztulást is a kártya okozta.

A kártya a legnagyobb bűnöknek okozója s mérhetetlen károkat okozott a magyar társadalomnak. De ha nem is jut minden kártyás ilyen sötét véghez, az maga is óriási kára az országnak, hogy elvonja a különben munkabíró emberek ezreit, tizezreit a szorgalmas, dolgozó élettől. A kártyaszervevény léhává, dologkerülővé teszi az embert. A kártyás ember lelkéből lassankint kivész minden nemesebb érzés, teljesen antikulturális individuummokká alacsonyítja le az embereket s a családító kártyás szervevényét megismeri, megszokja a gyermeke is, aki a legtöbb esetben tőle öröklő ezt a nyavalyát.

Igazán nagyot sülyedt a magyar társadalom ebben a betegségében s ha most össze nem fogunk a komoly erkölcsbírók, a rendőrség, a papság, a sajtó s minden jóhiszemű, emberszerető polgára az országnak s meg nem indul közös erővel ennek a világszerte ismert speciális magyar kártyaepidemiának a megakadályozása, hovatovább annyira meg fogja fertőzni a ma felölközött nemzedéket is, hogy többé talán ki sem lehet irtani közülünk.

A kártyás ember akkor is csak félemler, ha a jellemén soha semmi folt nem éktelenkedik, mert a hosszú órákon vagy fél napokon át eltöltött kártyázás feltétlenül elvonja őt a hasznos, érdemes polgári munkától és kötelességteljesítéstől, ez pedig már maga az akut léhaság.

Ha szépszerével nem lehet kiirtani ezt az epidémiát közülünk, amely miatt a dolgozó, művelt külföld már ugyanis megbélyegzett minket, akkor szigorú törvényekkel kell eltüntetni ettől az embereket.

A fekete rém.

Megtörtént hát az, amitől heteken át félve remegtünk: — a kolera kiütött Magyarországon is s a legutóbbi értesülésünk szerint immár tizenhárom megfeketedett holttest tesz néma tanúbizonyságot arról, hogy az ország egészségügyi állapotai megdöbbenően rosszak. Hiányos közigazgatási intézkedéseink sok helyen egyáltalán nem vetnek gátat a fekete rém terjedésének, de főképpen a közönség közönye a pusztító rémmel szemben olyan megdöbbenő, hogy erre hamarjában megfelelő jelzőket sem tudunk találni. Ebben az esetben minden titkolózás is bűnszámba megy, vagy legalább is bűnpártolás.

Frommer arca hálás örömmel telt meg. Az asszony osodálkozással nézett rá.

— Hiszen te valósággal örülsz!

De Frommer mintha nem is hallotta volna az asszony szavát, megkönnyebbülve folytatta:

— Tudtam én, Ida, hogy te . . . Mert egészen más az, ha velem megtörténik . . . Mi férfiak . . . Ez egészen más, de . . . Te azonban egy tiszta, nemes asszony vagy . . . Akit én mindig csodálok . . . Tiszta, fekölt gondolkozású asszony . . . És neked ilyennek kell lenned . . . Ilyennek kell maradnod.

Megesőkolta az asszony kezét. Kiment a szobából.

— Ilyennek kell lennem? — susogta az asszony, ahogy az ura után nézett. — De csak magam miatt . . . Csak magam miatt . . . Meg sem hallotta, észre sem vette, hogy . . . hogy szeretem Szenest, csak . . . csak a kötelességemre figyelmeztetett.

Elpirult, a szeme tüzelt. Egy picit hallgatott.

— Ilyennek kell lennem — buggyant ki újra melegen a szájából, majd dacosan vágta ki:

— De csak addig, ameddig én akarom! Amíg magammal meg nem birkózom! Aztán . . .

Hirtelen, mintha egy lágyan ringó hullámrázokkent volna a tekintete, úgy nézett az ablakon keresztül a távolba. A szemét lassan lehunyta s a lelkén élesen hintázó gondolattal belemerült a finoman aláereszkedő szempillái ködébe.

Páaztor József.

A táviró tegnap már világgá is vitte a hírt, hogy Mohácsos megtalálták a kolera fészket, a legutóbbi, 1893-iki magyarországi kolerajárvány maradványát, Mohácsos, a nagy Duna mentén a nagyterületű mohácsi szenttelepen s most már az Isten sem mossa le rólunk annak a gyanuját, hogy a szomszéd államokba, Romániába, Szerbiába és Ausztriába tőlünk került el, tőlünk hurcolták be ezt az öldöklő betegséget.

A mai wieni lapok, élükön a „Die Zeit“ nevű, erős magyarellenes-érületű lappal, már hangosan vádolnak is minket s az említett lap a vezércikkében dörgedelmesen, a gyűlölködő ember feketemájúságával, az irigység hazug kárörömeivel s magának tetsző elégtétellel olvassa reánk, hogy nemcsak az ausztriai, de a többi szomszéd államok koleraeseteinek is mi vagyunk az okai. És ebben a súlyos vádban az a legszomorubb, hogy részben igaz!

A magyar orvosok ezenkívül azt is megállapították, hogy a Duna vize is nagy mértékben fertőző. Az ország közepén átfolyó legnagyobb magyar folyónak vize fertőző, ahol éppen a legnépesebb községek állanak a parton.

Mohács szerb-sokácó népének testi és morális tisztátalansága már régóta köztudomású, mégis elfelejtették a baranyai hatóságok megtenni a szükséges általános fertőtlenítő intézkedéseket, amikor egy hónappal ezelőtt Olaszországból az első kolera megbetegedéseknek és gyorsan bekövetkezett haláleseteknek hírei eljutottak hozzánk.

Most tűnik csak ki, egy országom veszedelem közepében, hogy mennyire megboszulja magát a községek és az állam fukarsága az orvosi kar szaporításának, jobb dotálásának s a járványmentes időkben is szükséges közegészségügyi intézkedéseknek elmaradásán.

A magyarországi koleraesetekre vonatkozó felfedezések bennünket, zalamegyeieket különösen érdekelhetnek, mert a kolera fészke nincs messze tőlünk s onnan 12—16 óra lefolyása alatt eljuthatnak ide a fertőzőt utasok miközben.

Korbai Károly dr. — városunk érdemes polgármestere már a múlt héten kiadta a rendeletet, hogy minden lakó a házatájéka tisztaságára most különösen ügyeljen, de ennek semmi nyomát nem lehet találni. A házak előtt, különösen a külső városrészekben nem takarítanak, az udvarokon a szemétdomb körül továbbra is ott büzik mindenütt a sok erjedő, rothadó hulladék, a lakásokat nem dezinficiálják, nem meszelik, nem spriccelik be, a mészárosok, hentesek, más élelmiszerkereskedők és piaci árusok egész napon át letakaratlanul hagyják az áruokkeiket, a kutak vizét nem tisztítják s a pócegödröket nem ürítik ki. Ilyen indolens népet csak Ázsiában lehet még találni, meg azokon a területeken, ahova az emberi kultúra csak vendégségbe jár el néha! Nem volna csoda, ha a világ a kolera nem cholera asiaticának, hanem cholera hungaricának nevezné. Ez a díszes jelző, más vonatkozásban is, gyakran ránk is illik!

Véleményünk szerint a rendőrségnek most naponként házról-házra kell járni s a kiküldötteknek személyesen kell meggyőződnie arról, hogy a kolera elleni védekezésnek a polgármester-kiadta rendeleteit végrehajtják-e? És ha bárki részéről kötelességmulasztást tapasztalnak, mindjárt jelentésük be az illetékes hivatalfőnököknek, hogy a megtorló lépéseket megtehesse.

Nekünk nincs járványbarakktelepünk, az egyetlen kórházunk állandóan tömve van betegekkel, hát mi lenne velünk, ha ez a rettenetes rém eliatogatna közibénk? Mióta ez a veszedelem a szomszédainkban pusztít, azóta még egyetlen embert sem hallottunk beszélni arról, hogy a maga portáján megtette a szükséges intézkedéseket, de a szatmári, berettyóújfalusi batyárról, Vitális Imréről reggeltől estig folyton lehet hallani, beszélni! Ez annyira érdekli a zalaegerszegi magyart is, mintha a földink lenne s itt bujkálna közöttünk s minket rémítgetne. Mert ebben van vadregényesség s a zalaegerszegi magyarnak minden koleras poklokot keresztül — ez kell!

Ha a hatósági intézkedéseket a rendőrség nem ellenőrzi a szükséges szigorúsággal, akkor már késő lesz, ha az első fekete holttest koporsója tetemre hívja a várost, amitől különben mentesen meg bennünket a Gondviselő, meg a magunk józansága.

Hírek.

Az élet esztetikája.

A kultúrelét fokmérője minden társadalomban az, hogy az ország lakosságának milyen hányada járt iskolába, hány íróját milyen számban olvassák, a művészetét és sajtóját milyen arányban támogatják s a közegészségügyi és közkereseti intézményei megfelelnek-e a haladó kor kívánalmainak.

Ezek mellett a generális kérdések mellett vannak még fontos tekintetek, mint pl. a gyermekvédelem, jótékonykodás, alkoholizmus, kártyaszenvedély, lóversenydíj, börtönügy s más eléggé fontos tekintetek, de ha a fentebb említett etikai és esztetikai elvek megfelelő támogatásban részesülnek a társadalomban, úgy arról a népről elfogulatlanul megállapíthatjuk, hogy a művelt nemzetek sorában él.

Mi magyarok magunkról ezt a megnyugtató kijelentést még ma sem tehetjük meg. Általában minket is művelt népek tartanak elfogulatlan külföldi bírálóik, de a tömegműveltség megállapítása annyi, száz meg száz, látszólag jelentéktelen tekintettől is függ, amelyeknek általánosan elterjedteknek kell lenni országukban.

Magyarországnak kétségtelenül nagy szolgálatai vannak az egyetemes emberi művelődésben. Vannak nagy elméink, világhírű íróink, tudósaink, művészeink, vannak példás, minta intézményeink, amik mind tiszteletet szereznek nekünk a világban, de vannak hibáink is elég szép számmal, amik miatt állandó támadásban van részünk kint és bent. S ezek a támadások nem mindig igazságtalanok.

A magyar népek a Keletről magával hozott tulajdonságai között a sok jó mellett sok rossz tulajdonsága is van s ezeket nem tudta levételtetni az 1000 esztendő európai életében sem.

Ma a társadalom támasztotta közművelődési szokások pedig sok kötelezettséget, sok erkölcsi és szépművészeti törvényt állítanak eléink.

Az élet esztetikája emlékezetben tarthatatlanul sok, ugynevezett kultúrtekintetet szab eléink, amelyeket ugyancsak be kell tartanunk, hogy a műveltségünknek ne látszanak meg a szépségteljesítései.

Igy egy-egy család műveltségét abból állapíthatjuk meg leginkább, hogy sajtóbarát-e, van-e könyvtára, van-e egy-két művészi munkája a lakásában, jár-e színházba, ért-e valamely zenéhez, beszél-e legalább egy idegen nyelvet s a kötelességszerű jótékonykodást gyakorolja-e.

Olyan kisvárosokban, mint Zalaegerszeg is, ahol nincsenek nagy irodalmi szalonok, képzőművészeti kiállítások, a műkedvelő ember kénytelen beérni a helyi társadalmi egyesületek alkalmi előadásával s a rövid idejű színi-évvaddal. De ezeket legalább látogatni kellene, nem főként az idekerülő színészek anyagi támogatása, hanem a magunk önművelődése miatt. Ennek kell lenni az irányító véleménynek, mert a mi családunk legnagyobb részben nem járhat és nem járhatnak el nagyobb közművelődési gócpontokba, pl. Budapestre, Wienbe, Graz-ba vagy Triesté-be színházi és hangverseny-előadásokra. Ami jobb előadást pedig láttak már másutt, ezeknek az emlékeiből nem élhetnek el évekig.

A mi családunk életének esztetikájához hát szorososan hozzátartozik a színházba járás és kulturünnepélyeinknek látogatása. Művelődési életünk harmóniájában ez olyan szükséglet, amely nélkül nem volna teljes életrendünknek az a beosztása, hogy a kínáló művelődési és lélekszórakozási alkalmakat lehetőleg használjuk fel szűrke, kevés kultúrirtalmu kisvárosi életünk örömeinek gazdagítására.

Nyugdíjazás. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága múlt héten tartott közgyűlésén Víz Géza vármegyei első osztályú aljegyzőt 3400 koronával saját kérelmére nyugdíjazta.

Jogtanári kinevezés. A pécsi megyés püspök dr. Farkas Tibor okl. ügyvédet, Farkas József söjtöri földbirtokos kiváló képzettségű fiát, a pécsi püspöki jogakademiához tanárrá nevezte ki. Az ifjú jogtanár ezidőszerezt a váltó és kereskedelmi jogi tanszékét foglalja el, miután ez volt üresedésben. Szakmája azonban a nemzetgazdaságtan, amelyet már évek óta nagy szorgalommal és tudással művel.

A zalavármegyei múzeum segélye. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a Zalaegerszegen megalapított zalavármegyei múzeum segélyezésére a közművelődési alaphól 600 K segélyt szavazott meg és Medgyesi Lajos főgimnáziumi igazgatót a múzeum bizottságba beválasztotta.

Államvizsga. Szeliánszky Nándor, a vármegyei árvászek aljegyzője múlt héten letette a jogtudományi államvizsgát a pozsonyi jogakademián.

Színészeink. Molnár Gyula dunántúli színtársulata jól összeállított társulatával vasárnap kezdi meg előadásainak sorozatát. A társulatnál minden színpadi zsánermunkának jó erői vannak s énekesei is fölülte állanak a vidéki színészeknél. A helyek bérlete lassan halad előre, aminek más magyarázatot nem adhatunk, csak azt, hogy a társulatot a közönség nem ismeri és hogy az emberek nem szeretik eléggé a színházi előadásokat. Nem szeretik eléggé magukat s nem keresik a maguk szórakozásait. Mindegy. A színészek játszanak becsületből s a pályájuk iránt való szeretetből abban a reményben, hogy ha a közönség megismeri a tehetségüket, a méltánylás mégsem fog elmaradni.

Eljegyzés. Hajmássy Ilonka kisasszonyt, Hajmássy István zalaegerszegi mészárosmester leányát eljegyezte Rigler Mihály Zalaegerszegen.

Házasság. A mai napon kötött házasságot Böleszföldi János nagykanizsai építész özv. Réti Lajosné urnóval, a volt Délzalai Takarékpénztár pénztárnokának özvegyével.

Színházi műsor. A zalaegerszegi színházban vasárnap az »Erdész leány«, hétfőn »Luxemburg grófja«, kedden »Lackovics kapitány«, szerdán »Az obsitos« — kerülnek színre.

A kolera. Amikor már azt gondoltuk, hogy ez a borzasztó betegség elkerül minket, akkor kapjuk néhány nap előtt a hírt, hogy már a Dunántúl is szedi áldozatait. Baranya után, Győr, Fehér és Tolna megyékben ütötte fel a fejét s hiábavaló volna tagadni, ezeket a területeket már inficiálta. Ezért mindennél előbb való köteleesség magunk iránt s általában egész társadalmunk javára, hogy a kolera ellen való védekezést mennél hathatósabban keresztülvigyünk. Itt, nálunk a városban semmi nyomát nem lehet megtalálni ennek a védekezésnek. A magyar ember indolenciája egyenesen meghotozni való. Tegnap délután is tanui voltunk egy esetnek, amikor egy tisztátalan udvarban, ahol heteken, hónapokon át rothad a szemét, a trágyadomb és az ürögödör leve befolyik a kutakba, a lakásban ordító piszok van, amelynek még a szaga is messze büzik: egy jóra való ember figyelmeztette a gazdát, hogy használjon mészt vizet s általában tartsa tisztán a házatájékát, mert könnyen kaphatnak valami betegséget. A ház gazdája ráförmedt a jóakarójára, sértegette, aztán ugyanez a magyar bement a legközelebbi koresmába s ott inni kezdett. Inni paraszt gőg-jében azért, hogy »jól megmondogattam annak az urnak!« A városi orvosnak szigoruan ellenőrizni kell, hogy betartják-e ezek a szerenesélen, elmaradt emberek a szükséges orvosrendőri intézkedéseket, mert ahol szép szerével nem mehetünk semmire, ott szigoru rendszabályokat s bírságolást kell alkalmazni. A műveltség ott

kezdődik, hogy mindenki a legnagyobb tisztaságban tartsa a háza tájékát.

Betegsegélyzőpénztár és orvosok. A nagykanizsai ker. betegsegélyző pénztár orvosai tudatták a pénztárral, hogy f. hó 15-étől kezdve beszüntetik pénztár orvosi működésüket, mert a pénztár az orvosok fiókszövetségével tárgyalni és megegyezésre lépni ismételt felszólításra sem akart. Most a legutolsó percben sürgönyileg kérte és kezdeményezte a pénztár, hogy a tárgyalások újból vétessenek fel. Ezen kérésre az orvosok a tárgyalások folyamatára egyelőre pénztári orvosi funkcióikat akadálytalanul tovább teljesítik.

Fölvétel a tapolczai vincellériskolába. Tapolczán, a m. kir. vincellériskolába több növendéket vesznek föl tanulóul, kik elvégezve a tanfolyamot, mint végzett vincellérek nyerhetnek alkalmazást. A tanfolyam október 1-én kezdődik. Fölvételre jelentkezők kérvényüket születési anyakönyvi kivonattal, vagy katonai igazolvánnyal, mely a 16 év betöltését igazolja, iskolai bizonyítvánnyal, egészségi orvosi bizonyítvánnyal, erkölcsi bizonyítvánnyal s szülői beleegyező nyilatkozattal tartoznak felszerelni s az iskola igazgatóságához benyújtani. A kérvények bélyegkötelesek.

A cigányzene. Kis városokban a zenei művészet egyedüli interpretálója egy-egy jó cigányzenekar, amely időről-időre bemutatja az újabb zenedarabokat. Nálunk Horváth László bandája az, amelyik időközönként megismerteti az újabb zeneműveket a közönséggel, nem dévaj-duhaj koresmai mulatás közben, hanem osendes hétköznapi vacsorautáni, vagy színelőadás utáni hangulatban. Horváth László bandáját ma is a játéka ajánlja a legjobban.

Kibővítik a köztemetőt. Városunkban ez idő szerint használatban levő köztemető tudvalevőleg annyira megtelt már, hogy a hatóságnak új terület megszerzéséről kell gondoskodni, hogy a temetkezés akadálytalan lefolytatását biztosítsa. Évek óta vajudik már ez az ügy. A kiszemelt »Általszegett« dűlőbeli földtulajdonosai nem szívesen engedik át földterületeiket erre a közteletra s most a város hatósága újabb f. évi október 9. napjának d. e. 10 órájára, a városház nagytermébe egyezségi tárgyalást tűzött ki s arra az összes érdekelt feleket azzal a figyelmeztetéssel hívja meg, hogy bárkinek elmaradása az egyezségi eljárás elutasításának fog tekintetni s ellene a kisajátítási eljárást indítják meg.

Örült a vonatban. Tegnap reggel a Celldömölkesáktornyai vonatba, Ukkon egy jól öltözött falusi asszony szállott be. Alig haladt a vonat az állomástól néhány kilométerre, az asszony, a kupében ülök nagy bámulatára elkezdett hangosan imádkozni. Aztán rövid időre elhallgatott, de később minden ok nélkül belekötött egy leányba s olyan súlyos becsületsértésekkel illette, hogy a leány elkezdett sírni. Később az asszony kiállott a kupé szük folyosójára s torkaszakadtából kezdett kiabálni a robogó vonatról a mezőre, valami Jóska nevű emberhez, de az utasok, akik kinéztek az ablakon, nem láttak ott a mezőkön senkit. Végre az asszony elkezdett énekelni. Nagyon rosszul énekelhetett, mert erre már az utasok szóltak a kalauznak, akinek figyelmét felhívták a gyanusan viselkedő asszonyra, de a kalauz, aki be volt rugva egy kissé, leintette őket, hogy ne törődjenek más bajával. Az ő dolga, figyelmeztetni valakit a kupében s avval ott hagyta őket. Szerenesére az örült asszony a harmadik állomáson leszállott a vonatról, de nem tudták meg eddig, hogy kiesoda.

Ujoncozás. Zalaegerszeg város részéről jövő pénteken, folyó hó 23-án tartják meg az ujoncállítást a Baross-ligeti vendéglő helyiségeiben. Sor alá kerülnek azok az ujoncokételes ifjak, akik 1889., 1888. és 1887. években születtek és Zala-

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVALÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fatereskedésében ZALAEGERSZEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kárnyozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

tetőfedőanyag

vitte a hirt,
a fészket, a
blerajrvány
una mentén
s most már
a gyanuját,
niába, Szer-
el, tölünk
get.

Zeit" nevű,
már han-
litett lap a
ködő ember
káröröm-
assa reánk,
bi szomszéd
nk az okai.
szomorubb,

is megáll-
mértékben
legnagyobb
ppen a leg-

és morális
násu, mégis
megteenni a
ézkedéseket,
országól az
orsan bekö-
ak hozzánk.

veszedelem
ja magát a
orvosi kar
a járvány-
gészségügyi

matkozó fel-
különösen
ines messze
alatt eljut-
nk.

demes pol-
a rende-
sa tisztasá-
nek semmi
előtt, külö-
akarítanak,
továbbra is
othadó hui-
nem me-
sok, hente-
ai árusok
nk az áru-
k s a póce-
lens népet
g azokon a
csak ven-
esoda, ha a
nak, hanem
díszes jelző,
is illik!

nek most
a kiküldöt-
arról, hogy
ester-kiadta
rki részéről
djárt jelent-
hogy a meg-

nk, az egyet-
betegekkel,
tenetes rém
eszedelem a
g egyetlen
ól, hogy a
intézkedé-
i betyárról,
n lehet hal-
alaegerszegi
s itt buj-
Mert ebben
magyarnak
ez kell!

ndőrség nem
akkor már
t koporsója
nben ment-
g a magunk

egerszegen illetőséggel bírnak. A sorozó bizott-
ság reggel 8 órakor kezdi meg működését és
tekintettel a felhívott ujonkötelesek számára,
ugyanazon napon be is fejezi a vizsgálatot. —
Sorozásra fel van hívva három korosztályban 198
ujonkötelek. — Szombaton, hétfőn, kedden,
szerdán és csütörtökön a szolgabírói járásba ille-
tő 936 ujonkötelek kerül vizsgálatra. Ezeket
már Kaszaházán vizsgálják meg, hogy alkalma-
sak-e a haza védelmére, vagy sem.

Trachoma. Nagykanizsán az a hír terjedt el,
hogy a közkórházba a város környékéről több
trachomás beteget szállítottak és még többet el-
kellett onnan utasítani, mert a kórház mind-
össze 6 hellyel rendelkezik ily betegek számára.
A trachomát ugy fejezték fel, hogy a környék-
ken folyó katonai sorozások alkalmával az
asszisztáló katonarvos nagy megdöbbenéssel több
trachomás ujoncra akadt. Ezeket a járási
főszolgabíró azonnal a nagykanizsai közkórházba
szállíttatta, hol igen nagy ijedelmet keltett ez
a trachomainvázio. — A kórházi orvosok figyel-
meztették a városi orvost, hogy a sorozáson fel-
fedezett hat trachomás között egy felsőháncsi
szolgagyereket is tartáltak. A polgármester intéz-
kedésére azonnal kiment Sánca dr Rác városi
orvos és egyenesen Löwenfeld Joachim bérlő
majorjába hajtatott, hol a beteg, mint gazdasági
eseléd volt alkalmazásban. A tisztviselő meg-
döbbenő felfedezést tett a majorban. A béresek
között nem kevesebb, mint tiz trachomától
infiáltat talált. A kórházban fekvő szolga-
legénynek édesanyja és az öccse is trachomások,
s azonkívül még nyolcan, mindnyájan a leg-
súlyosabban inficiáltak.

Az alsólendvai esőernyőgyár gazdát cserél.
Szerte beszélnek, hogy az alsólendvai esőernyő-
gyár tulajdonjogának megszerzése iránt a Pesti
Magyar Kereskedelmi Bank tárgyalásokat foly-
tat a mostani tulajdonosokkal. Azt is állítják,
hogy a megegyezés létrejötté majdnem bizonyos,
mely esetben a gyárba nagyobb befektetések
történnének, ami a gyár üzemét nagyban fokozná
és az üzleti forgalmat emelné. A gyárnak, tekin-
tetlenül Alsólendva helyrajzi fekvésére és külföld-
leges viszonyaira, jövője van és ha tényleg újabb
befektetések tételnek, a gyár olyan színvonalra
emelkednék, hogy bátran konkurrálhatna akár-
melyik hasonló vállalat termékeivel.

**Az építómunkások szüreti mulatságán felül-
fizettek:** Gróf Batthyány Pál 20 K, Grünvald
Aladár, Rozenkrancz István 5—5 K, Lázár
József, Lang Nándor 3—3 K, Dr László Pál
2 K, Szabó Vendel, Kovács László, Kummer
Gyula, Jálies Géza, Semid Lajos, Nagy Zsiga,
Farkas Józsefné, Hajós József 1—1 K, Szabó
Erzsi, Rác Erzs, Sárközy Mihályné, Pupos
József, Hirs Zsigmond 40—40 f, Monok Vera
30 f, Varga István, Muth Számi, Györe Reza
és Hegyi István 20—20 f. A felülfizetésekért
köszönetet mond az elnökség.

Népfelkelők jelentkezése. A népfelkelési uta-
sítás 30. pontja értelmében a népfelkelésre köte-
lezettek a folyó év folyamán szemlén jelentkezni
kötelesek. A megtartandó szemle határidejét s
helyét a közigazgatási hatóságok hirdetmény
útján teszik közzé. Zalaegerszeg város részéről
ezt a szemlét 1910 évi október hó 24-én tart-
ják meg a Baross-ligeti vendéglő helyiségeiben,
ott, ahol az ujoncállítást is tartani szokták.
Jelentkezni kötelesek azok, akik katonailag ki-
képezve vannak, akik a közös hadseregben, a
haditengerészetben, a honvédségben, ezek pót-
tartalékában, vagy a esendőrségnél szolgáltak;
továbbá a katonailag ki nem képzettek közül
csak azok, a kik ajánlati lappal ellátva vannak.
A jelentkezés rendszerint személyesen, szóval
történik; de jelentkezni lehet írásban is, mely
esetben a katonai ügyosztálynál díjmentesen
kapható jelentkezési lapok veendőik igénybe és
ezek a kéznél lévő igazolvány kapcsán külden-

dők a jelentkezés színhelyén működő bizott-
sághoz.

Üdvös rendelet a korai házasságokról. A
belügyminiszter a korai házasságok ügyében
körrendeletet adott ki, melyben a hatóságokat
figyelmezteti arra, hogy szigorúan ügyeljenek a
leány fejlettségi korára. Tekintettel a korai
házasságokból származható bajokra, a belügy-
miniszter felhívja a hatóságokat, hogy utasítsák
a hatósági orvosokat, hogy a fejlettségi bizonyít-
ványok kiállítására körül a legnagyobb szigoru-
sággal és óvatossággal járjanak el s amennyi-
ben a fejlettséget minden kétséget kizárólag
megállapították, az erről szóló bizonyítványban
mindenkor külön említsék meg azt is, hogy az
illető leány fejlettségi korát meghaladja és egy
16 éves leány átlagos fejlettségének felel meg,
továbbá, hogy a házasságkötés ezen szempont-
ból akadályba nem ütközik.

A tüdővész pusztításai. A belügyminiszter a
napokban adta ki jelentését a tüdővész puszt-
ításairól. A jelentés szerint a Dunántul egyes
megyeiben és nagyobb városaiban a halálozá-
sok száma a következő: Baranya 73, Pécs 20,
Fejér 49, Székesfehérvár 12, Győrmegeye 37,
Győr város 11, Komárom 52, Komárom város
4, Moson 27, Somogymegeye 85, Sopronmegeye
71, Tolnavármegye 85, Vas 103, Veszprém 73,
Zala 133. Összesen 847.

Az exlex és a késedelmi kamatok. Az exlex
megszüntével megkezdtek a hátralékos adótar-
tozások behajtását. A késedelmi kamatok számi-
tására nézve a m. kir. pénzügyminiszterium azt
a rendeletet bocsátotta ki, hogy az állami egye-
nes adók és egyéb kinstári köztartozások után,
melyek a folyó év első és második negyedében
lettek volna esedékesek, erre a félévre késedelmi
kamat nem jár, a harmadik negyedre csak az
indemnitási törvény hatálya lépése napjától,
vagyis augusztus 12-től kezdődőleg számítható
utánuk a késedelmi kamat abban az esetben,
ha a tartozás a határidőig, vagyis 1910 augusz-
tus 15-ig be nem fizettetett. A harmadik negyed-
ben esedékes részletekre nézve ugyanez az eljár-
ás követendő, vagyis azoktól a késedelmi kama-
tok szintén csak aug. 15-ig számíthatók fel, ha
addig be nem fizettek. Akik kamatmentes
fizetési halasztást nyertek, természetesen ez az
eljárás ellenük nem alkalmazható. Az ezzel ellen-
kező vagy eltérőleg beszédett késedelmi kama-
tokat szabályszerű módon át kell számítani az
adóba.

Kisasszony napi országos vásárunk. Verőfényes
őszi napsugárral kezdődött a múlt péntekre eső
kisasszony napi országos vásárunk. Ez szokott
vásáraink leglátogatottabbja lenni, úgy a zsb-
vásár, valamint az állatvásár. Utóbbin a kül-
földi forgalom néha nagyobb volt a belföldi-
nél. Százával szállították el innen a remek
szarvasmarhákat nem csak Ausztriába, hanem
a vámkülföldre is, ezeket hagyva itt a gazda-
embereknek. A zalaegerszegi állatvásár a Dunán-
tul egyik legforgalmasabb vásárjai közé tarto-
zott; ide hajtották föl a legszebb tenyész és
hízott állatokat mindig; és szívesen jöttek a
kereskedők Olasz- és Németország különböző
vidékeiről, hogy bevásárlásokat tegyenek. A
mostani vásárra is szép számmal hajtották fel
gazdáink állatjaikat, pedig a megyében uralgó
száj- és körömfájás járvány uralgása miatt sok
község van hatósági zár alatt. A kirakodó vásár
is élénk forgalmat mutatott. Sok volt a sátor,
az eladó és vevők is szép számban jelentkeztek
mindenütt. Az állatvásárra felhajtottak: 67 db
bikát, 524 db tehenet, 73 db üszőt, 267 db
ökröt, 86 db tinót, 150 db borjút és 650 db
lovat, összesen 3680 darabot. Ezek közül ela-
dásra került 1253 darab. A felhajtott állatok-
nak tehát 33.4 százaléka. Az eladott állatok
közül Ausztriába nagyobb mennyiség, a vámk-
külföldre azonban csak csekély szállított ki.

**A szeptember 9-iki vásárra felhajtott állatok
eladási árai:** Jármos magyar ökrök páronként
700—1000 K-ig, jármos tarka ökrök 700—1000
K-ig, magyar fajú tinó 400—600 K-ig, tarka
szőrű tinó 450—700 K-ig, magyar fajú tehén
dbonként 200—500 K, tarkaszőrű tehén db
200—500 K-ig, magyar fajú üsző db 200—400
K-ig, tarka szőrű üsző db 280—500 K-ig,
szopós borju db 50—80 K-ig, választott borju
db 60—90 K-ig, igásló I. rendű nehéz db 200—300
K-ig, II. rendű könnyebb 180—280 K-ig,
III. rendű kispazda céljaira 150—240 K-ig,
kocsiló nehéz 400—600 K-ig, kocsiló könnyű
db 300—500, hatazó db 600—700 K-ig, levá-
gásra db 100—180 K-ig, esikő 1 évesig db
150—300 K-ig, 2 évesig db 300—400 K-ig,
3 évesig db 400—600 K-ig, 4 évesig db
500—700 K-ig.

Az állattenyésztés érdekében. A földmívelé-
ügyi miniszter az állattenyésztés föllendítése
érdekében széleskörű akciót indít. Evégből
megkereste az ország törvényhatóságait és gazda-
sági egyesületeit, hogy javaslataikat hozzá föl-
terjesszék. A miniszter a maga részéről mindent
megtesz, hogy az állatok számát szaporítsa.
Igy az állam támogatását és közvetítését az
anya állatokra is kiterjeszti, az üszőborjúknak
legelőben szegény vidékekről olcsóbb és jobb
legelőt szolgáltató vidékekre való elszállítását
lehetővé teszi. E oált részint vasuti szállítási
kedvezmények kieszközölésével, részint jobb legelő
gazdasági berendezésekkel iparkodik elérni.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tiszta-
ságában, mosóképességében, lágyágá-
ban és olcsóságában.

Szesszfűzőgépek beszerzése. A szőlő- és bor-
termelő közönség borászati mellékterményeinek
feldolgozása céljából, az államkinstár tulajdonát
képező szesszfűzők díjtalan kikölcsönzését a föld-
művelési miniszter nem engedélyezi, részben azért,
mert az ilyen kikölcsönzés tárgyát képező gépek-
kel a kikölcsönzők rendszerint kevés gondossággal
bánanak, amiért is az ilyen gépek kikölcsönzése
idejének és sorrendjének megállapítása igen sok

Fakult ruhákat

és butorkelméket
bármely szívre fest és
legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József
mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

panaszra szokott adni alkalmat. Hajlandó azonban a minister, hogy borászati mellékterméneik jobb értékesítésére szövetkezetbe lépő szőlőbirtokosoknak a szeszfőzőgépek beszerzésére, az eféle célok támogatására a rendelkezésére álló hitel erejéig és mérvéhez képest kamatmentesen törlesztendő előleget nyújtson. Ez esetben az érdekeltek a szeszfőzőgép felett szabadon rendelkezhetnek és egész pontosan beoszthatják, hogy ki mikor és milyen időtartamra vegye igénybe a gépet. Megjegyzendő, hogy a kincstár követelésének biztosítása céljából a gép tényleges tulajdonjogát is csak akkor szereznék meg a szövetkezet, ha a vételére engedélyezett előleg a szövetkezet által a kincstárnak már teljesen visszafizettetett. Fenti elhatározáson kívül az is vezeti a ministert, hogy a szesztermelésről és szeszadóról rendelkező 1908 évi XXVII. te. határozmányai következtében kisebb magán szeszfőzőgépen szeszt főzni nem is gazdaságos, holott a szövetkezeti szeszfőződékek e törvény igen tetemes külön kedvezményeket biztosít.

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapították:

Valamennyi hashajtó ásványvíz között a **Ferencz József**-keserűvíz glaubersóban és keserűsóban a leggazdagabbnak bizonyult. Ennél a sajátságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-tartalommal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölé helyezendő. A természetes Ferencz József-keserűvíz még kis adagok használata mellett is, gyorsan és biztosan ható hashajtó.

A valódi Ferencz József-keserűvíz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvíz-üzletekben, gyógyszerárakban és drogeriákban kapható.

A népszámlálás költségei. A belügyminister valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez az 1910 évi népszámlálás költségei ügyében körrendeletet intézett. Eszerint a népszámláláshoz szükséges nyomtatványokat az állam szolgáltatja, azonban a kérdőpontok kitöltéséről a községek saját költségükön kötelesek gondoskodni. Ehez képest a számláló biztosoknak, továbbá az összeírási munkálatok felülvizsgáltatásával megbízandó közegeknek díjazása, a fuvar és egyéb költségek a községet fogják terhelni. A községeknek illetve városoknak kell viselniük a számláló biztosoknak és a községi, vagy körjegyzőnek és egyéb népszámlálási felülvizsgálóknak járó díjakat és megtérítéseket, a népszámlálás végrehajtásával igénybe vett egyéb közreműködő munkások díjazását, a felvételi lapok és iverk kitöltésénél felmerülő irodai kiadásokat, csomagolási költségeket és minden egyéb a népszámlálás végrehajtása és a népszámlálási anyag betérjesztése körül felmerülhet kiadásokat. A választói reform céljaira szükséges adatok kitöltéséért az államkincstár fogja megfelelő különdíjazásban részesíteni a számláló biztosokat és felülvizsgálókat. A községek terhére eső költségek fedezéséről az 1911 évi községi, illetve városi költségvetési előirányzatokban gondoskodni kell. A belügyminister felhívja az illetékes hatóságokat, hogy az 1911 évi költségvetés előirányzatnak előkészítésénél az említett népszámlálási kiadásokra tekintettel legyenek.

Piaci árak a legutóli hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
húza		9-40	—
rozs		6-70	—
árpa		6-80	—
zab		6-80	—
tengeri		—	—

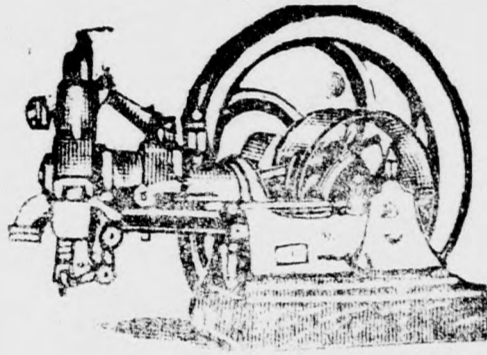
Felölös szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Eladó
többféle finom
téli és őszi alma.
Döbrétei gazdaság.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** valamint **Szivógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképvislet:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

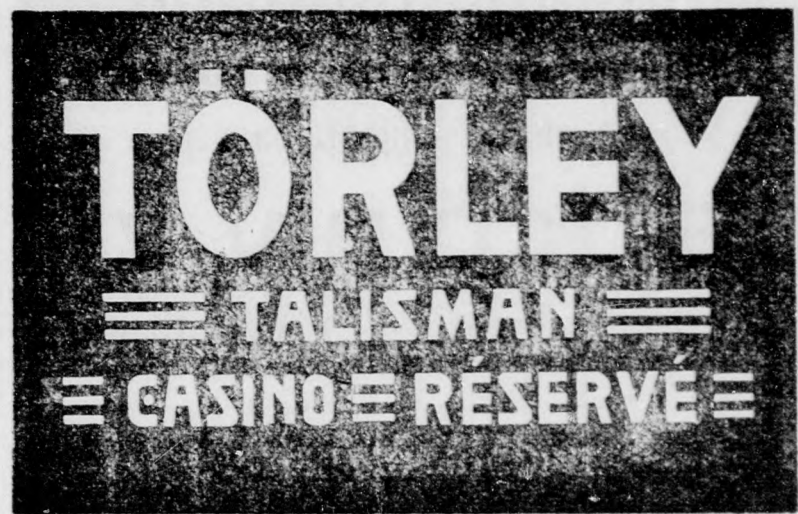

fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.

A boczfoldei kettősi gőzmalomba azonnali belépéssel egy lokomobil vizsgálóval bíró szolid

jó vasmunkás,
ki a fűtést is érti, sűrítő stabil-gép mellé kerestetik.

Tóth Árpád
tulajdonos.

az ásványvizek királya, angolkór és vérérgesség ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:
Fangler Mihály és Fia
fűszer- és csemege kereskedő cégnél.

A hölgyek tudják legjobban
mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ
mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arebőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arebőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle
Margit-Crème

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az areot fehériti, üditi fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatású pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits plege“ nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K.

Készíti és postán küldi:
Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.
Kapható Zalaegerszegen: Kocsuba Emil gyógytárában.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképesség gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES“
FORRÁS

természetes szén-savas ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légső és húgyzervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.
Főraktár Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos fűszer és csemege kereskedőnél.

A könyv! A könyv!

Az ember legjobb barátja

a könyv!

Ennek az elvnek hódol **Fülöp János** könyv- és papirkereskedő, akinek ujonnan berendezett, gazdagon felszerelt kereskedésében, a **Kazinczy-téren lévő Komin-házban**, a modern magyar és külföldi irodalom legértékesebb alkotásai vannak meg nagy mennyiségben.

A közeledő új iskolai évre a legújabb tantervekben előírt

tankönyveket

nagy mennyiségben, kötetlenül vagy csinos, tartós kötésben lehet kapni. A tankönyveket nemcsak új állapotban egész árban, hanem tiszta állapotban féláron antiquarice is lehet kapni.

Ugy az iskolák, mint a hivatalok részére mindennemű **papír és írószereknek** dús választéka van raktáron.

A gépekkel felszerelt **könyvkötészetét** 7 évi becsületes és kifogástalan munkássága ajánlja.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki **borok** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hirnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepét **Bihardíószegen.**

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal **ingyen és bérmentve.** Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

Csődtömeg eladás.

Alulírott tömeggondnok a csődválasztmány határozata folytán közhírré teszi, hogy a vagyombukott **Farkas J. (Jolán)** zalaegerszegi bórárkereskedő cég csődtömegéhez tartozó és a csőd-leltár 3—133. és 135—194. sorszámok alatt foglalt bórárak és üzleti felszerelések és a csőd-leltár 134. tétele alatt foglalt egy **Wiese-féle Wertheim-szekrény** 10241 K 19 fillér beszerzési árban és 5860 K 45 f becsértékben zárt ajánlati versenytárgyalás útján el fog adni.

Venni szándékozók a zárt és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat, továbbá bánatpénzzel a becsérték 10%-át, vagyis 586 K 05 fillért készpénzben az **1910. évi szeptember hó 28. napjának déli 12 órájáig** a csődtömeggondnokokhoz adják be.

A csődválasztmány ugyanaz napon délután 3 órakor fog a beadott ajánlatok felett határozni.

A választmány fenntartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok felett tetszése szerint határozzon úgy, hogy az ajánlatokat elfogadni nem köteles s esetleg arverést azonnal szóbeli uton is folytathatja, sőt a szóbeli ajánlatot is tetszése szerint vagy elfogadhatja vagy visszautasíthatja.

Neményi testvérek
SAVOY
nagyszálloda

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat azonnal kifizetni és a megvett árukat és berendezési tárgyakat legkésőbb 8 nap alatt elszállítani.

Ha a vevő a vételárat azonnal ki nem fizetné, bánatpénze elvész és ha az eladás alá kerülő áruk, illetve tárgyak másodszor az ő ajánlatánál olcsóbban adatnának el, ezen különbözetet és az esetleges károkat viselni tartozik.

A csődtömeg a leltározott áruk minőségéért és mennyiségéért szavatosságot nem vállal.

A vételi illeték a vevőt terheli, amelyet a vételárral együtt tartozik lefizetni.

Ha a vevő a vagyombukott üzleti helyisége után, az augusztus 1-től november 1-ig járó boltbért a csődtömegnek megtéríti, joga leendő az árukat ezen hatánapig a helyiségben tartani és amennyiben az árukat ezután is a bolt-helyiségben tartani akarja, azt az 1911 évi február 1-ig — ugyanez a boltbér megtérítése mellett — megteheti.

Tömeggondnok a leltárt és az árukat a venni szándékozókknak a mai naptól kezdve naponként délután 2—3 óra között vagyombukott üzlet-helyiségében megmutatja.

Zalaegerszeg, 1910 évi szeptember 16-án.

Dr Grünwald Samu

ügyvéd, csődtömeggondnok.

310/v. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1910. V. II. 92/4. számú végzése által a m. kir. kincstár végrehajthatónak 165 korona 21 fillér tőke, ennek 1909. évi július hó 21-től járó 5% kamata, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1000 K-ra becsült butorok, kerékpár és cimbalomból álló ingóságok nyilvános arverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Nagylengyelben leendő eszközzésére 1910-ik év

Csődtömegeladási hirdetmény.

Vb. Németh Lőrincné zalaszentgróti közadós csődügyében a csődválasztmány határozata alapján alulírt csődtömeggondnok közhírré teszi, hogy a csőd-leltár 176—225. tétele alatt leltározott 2542 K beszerzési árral bíró és 1802-14 K becsértékű szövetek, bélésárak, sátorponyvák stb. nyílt ajánlati verseny útján eladás alá boesájtatnak.

Venni szándékozók tartoznak a fenti tételekre vonatkozó zárt ajánlataikat a becsérték 10%-val készpénzben ellátva írásban dr. Biró Károly tömeggondnoknak Zalászentgróton legkésőbbben

1910 évi október hó 2-nak déli 12 órájáig

beküldeni. A beérkezett ajánlatok fölött a csődválasztmány f. évi október hó 3-án d. u. 1/3 órakor Boschán Gyula választmányi elnök irodájában (Zalaegerszeg) tartandó ülésen fog határozni, fenntartva magának a jogot, hogy a legmagasabb ajánlatot is visszautasíthatja és azonnal szóbeli versenytárgyalást tarthasson. A választmány sem az áruk minősége, mennyisége, sem a leltár helyessége tekintetében szavatosságot nem vállal. A vételi illetéket vevő tartozik viselni.

A leltár alulírott tömeggondnok irodájában, az áruraktár pedig az üzleti helyiségben tömeggondnoknál való előzetes jelentkezés után naponként bármely időszakban megtekinthető.

Kelt Zalászentgróton, 1910 szeptember hó 15.

Dr Biró Károly

tömeggondnok.

BUDAPEST, József-körut 16. Telefon 154—08. A főváros legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőzfűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! A legfigyelmesebb kiszolgálás!

szeptember 22. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legközelebbi igézőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi szeptember hó 6.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Van szerencsénk tudatni, hogy **Zalaegerszegen, a Főtéren,** a plébánia épületben társas

női szabó és konfectio üzletet

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelméket.

A **fazon munkát** a legolcsóbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyszintén **férfiruhát** is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischler és Németh.

t 10 óra határ-
ni szándékozók
nak meg, hogy
arésen az 1881.
a legtöbbet igé-
ognak.
ételára az 1881.
apított feltételek

ember hó 6.
r. végrehajtó.

mébe!

atni, hogy
a Fótéren,
rsas

és
zletet

ész felöltő-
zokat és
n és min-

legolesőbb
készítjük,
vállalunk.

lettel
émeth.

ódválaszt-
gy a csőd-
s 1802-14
i verseny

ánlataikat
ömeggond-

október hó
an (Zala-
got, hogy
enytárgya-
e, sem a
tétet vevő

az üzleti
at bármely

roly
k.

A főváros
zpontjában.
zponti gőz-
— Minden
vasut köz-

iszolgálás!

Nincs többé gabona üszög

a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkal-
mazása mellett. Már 27 éve a leg-
jobb sikerrel használják a buzaüszög
ellen, továbbá a tengeri, árpa, zab-
üszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsa vető-
magra 50 fillér, egy métermázsa
vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok
használatától és vételétől.

NUMA DUPUY és TÁRSA

Bécs, VI/I. Windmühlgasse 11. b

Elárusító helyek Zalaegerszegen:
Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf,
Fangler Mihály és Fia, Ján Ferenc,
Komlós M. Miksa, Reich Samu.

Alsólendván: Tomka György, Pollák
Lázár, Arnstein Benő.

Nagyobb mennyiségű

rizling bor eladó.

Kemendollár, 1910. aug. 30.

Mesterházy Jenő.

4036/tikvi 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Vajda
Manó végrehajthatónak Haász Lajos végrehajtást
szervező ellen 300 K és jár. iránti végrehajtási
ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvény-
szék területén levő és a zalaegerszegi 1846. sz.
tjkbvben A) 2. sor 525/a hrsz. 35. népsorszámu
házból Haász Lajost illető 1/2 részére 21913 K
kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fent
megjelölt ingatlan az 1910. évi október hó 12-ik
napján délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen a telek-
könyvi hatóság irodájában megtarandó nyilvános
árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlan a
kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási
ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni
nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
beesésének 10%-át készpénzben vagy az 1881.
LX. tc. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számí-
tott és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kije-
lölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezé-
hez letenni, vagy az 1881. LX. tc. 170. §-a
értelmében a bíróságnál történt előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1910. május hó 26.

Keresztesy sk., kir. tszéki albiró.

A kiadmány hitelül:

Tanító Kálmán, kir. tszéki tlkvtő.

Kiadó

a Megyeháztéren az emele-
ten egy két szobából és
konyhából álló lakás nov.
1-ére. Tudakozódni lehet a
nagyfőzsdében.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

**A KÜHNE-féle mosonyi
gazdasági gépgyár gyártmányaiból
állandó raktár van**

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében,
ZALAEGERSZEGEN.

Gyári árban kaphatók mindennemű **gazdasági gépek.**

A gazdaközönség igen kedvező részletfizetési feltételek mellett vásárolhat
gazdasági gépeket.

Vadászok és a közönség figyelmébe.

Megérkeztek a vadász-idényre szükséges cikkek.

Legújabb szerkezetű, legjobb minőségű **vadászfegyverek**
jutányosan kaphatók. Nagy választék **forgópisztolyok-**
ban, töltényhüvelyekben, kemény és lágy sörét a
a legolcsóbb árért.

Dus raktár mindennemű vasárunkban.

Horváth Imre Zalaegerszeg.

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus gép-
fém- és lakatos ipari műhely

ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyu-
kat, két csőbörrel működő, könnyű
járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat,
drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és házcicsengő be-
rendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral
közvetlenül a kutból automatikus bekap-
csolással. Légnymással működő vízveze-
tékeket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízveze-
tékekkel vagy anélkül. **Csatornázásokat.**

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.

Felülmulthatatlan háziszor

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, izületi lob, zsábadban szenvedők fájdalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek 2 korona, nagy üvegnek 2.50 korona, próbaüvegnek 1.20 korona.

Gyártják: Dr Borovszky R. és Borovszky K.
Budapest, II., Fő-utca 73-77. szám.

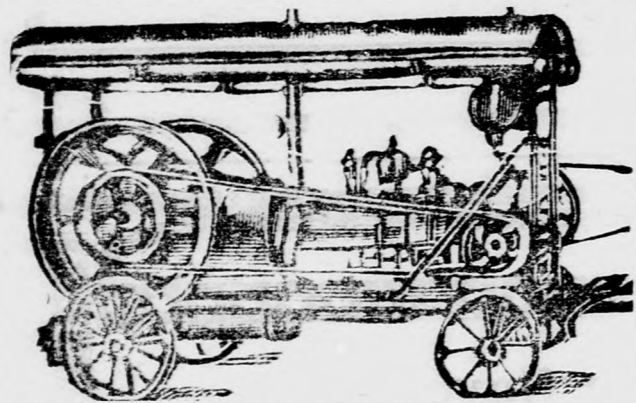
Kapható mindenütt.

Motorok!

Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötő, faapritógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel
Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.

Sürgönyeim: »Világosság« Budapest.

Diszitsük lakásainkat télen s kertjeinket tavasszal valódi

haarlemi virághagymákkal.

Postautalványon beküldött 8 K-ért (4 hollandi forint) bér és vámmentesen küldjük az idén is **rendes gyűjteményeinket**, és pedig: 30 jácintot üvegben, vagy 40 darabot cserepekben való hajtásra, avagy **150 daraból álló gyűjteményünket** (45 cserépbe elég); — **250 darabból álló gyűjteményt**, végül 240 darabból álló kerti és szobai hajtásra alkalmas gyűjteményt, amely jácint, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. hagymákból áll.

Gazdagon illusztrált s művelési utasítással ellátott katalógusunkat, amely a gyűjtemények tartalmát részletesen feltünteti, ingyen és bérmentve küldjük.

Huis der Duin

virághagymakertészlet Noordwijk (Haarlem mellett.) Hollandia.

MUSEHONOR-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

Bérbeadó

üzlethelyiség és lakás.

Tapoleza főutcáján, a vasuti részen egy új üzlethelyiség, lakással együtt **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást ad

Bakos Antal

gépész-kovács mester Tapolezán.

Eladó

a Jákum-utca 10. szám alatti **ház**, állván 7 szoba, nagy előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, eselédzsoba, mosókonyha és mellékhelyiségekből, az egész épület alapincézve, az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással, nemkülönb az udvaron egy 3 állású istálló, takarmányszoba, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron nagy fűskamrák és két zárt félszer, nagy udvarral és kerttel;

a Verbőczy-utcai **ház**, állván 4 szoba, előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből;

az Erzsébet királyné-utcai két lakásos **ház**, állván mind-egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellékhelyiségekből;

a zalaegerszegi hegyen egy nagyon szép fekvésű **szőlő** új nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, présház és pincéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

Elsőrendű gyártmányu,
gyönyörű hangu

CIMBALMOK

Olcsó árak!

Jótállás mellett!

ifj. HORVÁT JENŐ áruházában Zalaegerszegen.

Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is!